

**Opetus- ja kulttuuriministeriö
Koulutuspolitiikan osasto
Ammatillisen koulutuksen vastualue**

Kannanotto

Suomen erityiskasvatuksen liitto haluaa tuoda asetusluonnosta valmistelevan työryhmän tietoon valmisteilla olevasta ammatillisen koulutuksen opiskelijavalintojen uudistamisesta seuraavaa:

1. Asetusluonnos pitää sisällään erittäin merkittäviä muutoksia ammatillisen koulutuksen valintakriteereihin. Aikataulu uudistuksen toteuttamiseksi tuntuu kohtuuttoman nopealta.
2. Soveltuvuuskokeiden uudistaminen on toteutettava samanaikaisesti valintakriteereiden uudistuksen kanssa. Oppilailla, joiden koulumenestys on heikko ja jotka ovat saaneet opiskelussaan runsaasti erilaisia tukitoimia, ei ole edellytyksiä selviytyä nykyisen kaltaisista pääsy- ja soveltuvuuskokeista.
3. Joustavasta hausta luopuminen vie monelta erityisen tuen piirissä opiskelevalta nuorelta mahdollisuuden löytää itselleen sopiva koulutusväylä.
4. Oppimäärän yksilöllistäminen on oppilaan oikeus saada omien edellytystensä mukaista opetusta perusopetuslain mukaisesti. Hakutilanteessa keskiarvon tuottaman pistemäärän puolittuminen tulee estämään tällaisten oppilaiden pääsemisen ammatilliseen koulutukseen.
5. Perusopetuksen jälkeen monet tehostetun ja erityisen tuen oppilaat tarvitsevat taitojen vahvistamista lisäopetuksessa tai valmistavassa koulutuksessa. Tästä lisätuesta aiheutuisi sitten hakutilanteessa pisteiden väheneminen viidestä kolmeen. Tällä on varmasti vaikutusta opiskelumotivaatioon ja kannustavuuteen.
6. Ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkojen kokonaismäärän väheneminen ja niiden painottuminen pääkaupunkiseudulle lisää syrjäytymisriskiä erityisesti pienillä paikkakunnilla kaukana suurista kasvukeskuksista.
7. Ammatillisten erityisoppilaitosten opiskelijapaikkoja on jo nykytilanteessa aivan liian vähän. Asetusluonnos aiheuttaa suuren opiskelupaikkojen lisäämistarpeen erityisen tuen piirissä opiskelleiden oppilaiden toisen asteen koulutukseen.

Suomen erityiskasvatuksen liitto on huolissaan yhteiskuntatakuun toteutumisesta erityisen tuen piirissä opiskelevien nuorten osalta. Valintakriteerien suunnitellut muutokset ovat mielestämme lisäämässä merkittävästi tällaisten nuorten syrjäytymisriskiä.

Turussa 25.9.2012

Päivi Juntti
Suomen erityiskasvatuksen liitto ry.
puheenjohtaja